

Κύπρος 1974: Πολυπρισματικές Μαρτυρίες και Εκπαιδευτικό Υλικό για τα Γεγονότα που Συγκλόνισαν το Νησί

Μαρίνα Πρωτοπαπά Κελίρη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εν λόγω διπλωματική εργασία αγγίζει τις πτυχές της πρόσφατης κυπριακής ιστορίας. Ειδικότερα, επιχειρεί να παρουσιάσει με τρόπο κατανοητό για τα παιδιά, το κυπριακό σκηνικό, από την περίοδο γέννησης της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960, μέχρι την εισβολή των τουρκικών στρατευμάτων στο νησί τον Ιούλιο του 1974.

Πρωταρχικός στόχος της παρούσας έρευνας ήταν η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο θα στηριζόταν στην πολυπρισματική θεώρηση του κυπριακού ιστορικού γίνεσθαι. Επιδιώξαμε να ρίξουμε φως στην πολυμορφία του παρελθόντος της Κύπρου, εξετάζοντάς το, τόσο από τουρκοκυπριακή, όσο και από ελληνοκυπριακή σκοπιά. Δώσαμε φωνή στο οικείο και στο «Άλλο», στο γνώριμο και στο διαφορετικό, στο «εμείς» και στο «αυτοί», σε μια προσπάθεια να καταργήσουμε τα στερεότυπα, που διαιωνίζουν διχασμούς και αποτρέπουν την ανθρώπινη συνύπαρξη.

Επιπλέον, προσπαθήσαμε να παρουσιάσουμε τη σύγχρονη κυπριακή ιστορία, ως ολότητα, και όχι ως αποσπασματική αφήγηση γεγονότων, που στερούνται του ιστορικού τους πλαισίου.

Ακόμα ένας βασικός άξονας γύρω από τον οποίο περιστραφήκαμε, ήταν η αξιοποίηση διαφόρων ειδών πηγών και διαφορετικών καθεστώτων χρήσης τους. Στόχος μας ήταν, όχι μονάχα η επαφή του μαθητή με πρωτογενείς και δευτερογενείς γραπτές πηγές, αλλά και η χρήση οπτικών, ηχητικών, οπτικοακουστικών ντοκουμέντων, προφορικών μαρτυριών και πηγών εικαστικού χαρακτήρα, ώστε το εκπαιδευτικό υλικό να καθίσταται πιο ελκυστικό, και ως εκ τούτου, πιο αποτελεσματικό.

Τελευταίος, αλλά εξίσου σημαντικός στόχος, ήταν η μετάπλαση των παιδιών από παθητικούς δέκτες σε ενεργούς μαθητές, οι οποίοι ερχόμενοι σε επαφή με ερωτήσεις κρίσεως, συγκρίσεως και συνθέσεως, οδηγούνται σε μια πολύπλευρη θέαση του ιστορικού παρελθόντος και εξάγουν τα προσωπικά τους συμπεράσματα, παύοντας να αναπαράγουν μύθους και στερεότυπα.

Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι η παρούσα ερευνητική εργασία, επιχειρήσε να καταργήσει τον ιστορικό μονόλογο και τις μονοφωνικές αντηχήσεις κάθε κοινότητας ξεχωριστά. Διαπραγματεύτηκε το ιστορικό χάσμα μεταξύ των δύο λαών της Κύπρου και προσπάθησε να οδηγήσει τους δέκτες της έξω από το λαβύρινθο του εθνικού τους αυτισμού, που οδηγεί στο ανάθεμα της συνύπαρξης και στην αποσύνθεση κάθε ίχνους ανθρωπισμού.